

زیارت اربعین نهایت بندگی است/ حسنه هر قدم در زیارت کربلا

ائمه معصومین در روایات مختلف به مسئله زیارت امام حسین(ع) با پای پیاده تاکید کرده اند و حسنات فراوانی را برای هر قدمی که برای زیارت سیدالشهدا برداشته می شود، ذکر کرده اند.

ائمه معصومین در روایات مختلف به مسئله زیارت امام حسین(ع) با پای پیاده تاکید کرده اند و حسنات فراوانی را برای هر قدمی که برای زیارت سیدالشهدا برداشته می شود، ذکر کرده اند.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه: اربعین حسینی در دهه اخیر تبدیل به یک پدیده منحصر به فرد در تاریخ بشر تبدیل شده است. زیارتی که با حضور میلیونها نفر به نوعی یک اعجاز است. به مناسبت اربعین حسینی در گفتگو با سه تن از کارشناسان دینی کشور، به بررسی چند سوال پرداخته ایم.

سوال اول این است که تاکید بر پیاده روی در برخی از روایات ائمه معصومین از چه حیثی بوده است؟ امام صادق فرمود: **«إِنَّهُ مَنْ خَرَجَ مِنْ مَنْزِلِهِ يَرِيدُ زِيَارَةَ قَبْرِ الْحُسَيْنِ (ع) إِنْ كَانَ مَاشِيًا كَتَبَتْ لَهُ يَكُلَّ خُطْوَةٍ حَسَنَةً وَ مُجِي عَنْهُ سَيِّئَةً وَ إِنْ كَانَ رَاكِبًا كَتَبَتْ لَهُ يَكُلَّ خُطْوَةٍ حَسَنَةً وَ خُطَّ بِهَا عَنْهُ سَيِّئَةٌ حَتَّى إِذَا صَارَ فِي الْحَيْرِ كَتَبَهُ اللَّهُ مِنَ الْمُفْلِحِينَ الْمُتَجِدِينَ حَتَّى إِذَا قَضَى مَنَاسِكَهُ كَتَبَهُ اللَّهُ مِنَ الْقَائِزِينَ»**; یعنی به درستی که هر کسی از خانه اش به قصد زیارت قبر حسین بن علی خارج شود، اگر پیاده باشد، با هر قدمی، حسنه ای برایش نوشته شده و گناهی از او پاک می شود و اگر سواره باشد، با هر قدمی، حسنه ای برایش نوشته شده و به واسطه آن گام، گناهی از او کنار گذاشته می شود تا به درب حائر حسینی برسد که در این صورت خداوند نام او را از جمله رستگاران و نجات یافتگان ثبت می کند و زمانی که آداب زیارت و اعمالش را به پایان برساند، خداوند نام او را در زمره برندگان می نویسد.

و یا در روایت دیگری باز هم بر مسئله پیاده روی تاکید شده و امام صادق فرموده اند: **«مَنْ أَتَى الْحُسَيْنَ (ع) مَاشِيًا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ يَكُلَّ خُطْوَةٍ أَلْفَ حَسَنَةٍ وَ مَحَا عَنْهُ أَلْفَ سَيِّئَةٍ وَ رَفَعَ لَهُ أَلْفَ دَرَجَةٍ فَإِذَا أَتَيْتَ الْفِرَاتَ قَاعْتَسِلْ وَ عَلِّقْ تَعْلِيكَ وَ امْشُ خَافِيًا وَ امْشُ مَشْيَ الدَّلِيلِ فَإِذَا أَتَيْتَ بَابَ الْحَيْرِ فَكَبِّرِ اللَّهُ أَرْبَعًا»**; یعنی هر کسی پیاده به زیارت قبر حسین(ع) برود، خداوند برای هر قدمی هزار حسنه نوشته و هزار گناه از او پاک می کند و رتبه اش هزار درجه بالا می رود.

اساساً مسئله پیاده روی و **«مشی»**؛ چیزی است که از آغاز طلوع اسلام انسان آن را مشاهده می کند و وجود داشته است. ائمه ما مثلاً امام مجتبی فاصله زیاد مدینه تا مکه را برای حج پیاده می رفتند و در بعضی اوقات نوشته اند با پای برهنه به حج می رفتند

حجت الاسلام نظری منفرد در مورد تاکید بر پیاده روی در زیارت امام حسین در گفتگو با خبرنگار مهر گفت: اساساً مسئله پیاده روی و **«مشی»**؛ چیزی است که از آغاز طلوع اسلام انسان آن را مشاهده می کند و وجود داشته است. ائمه ما مثلاً امام مجتبی فاصله زیاد مدینه تا مکه را برای حج پیاده می رفتند و در بعضی اوقات نوشته اند با پای برهنه به حج می رفتند.

وی ادامه داد: این یک تادب و تذلل در برابر معبود است که انسان می خواهد نهایت بندگی و عبودیت را در معرض نمایش قرار دهد. لذا خود معصومین می توانستند به صورت سواره به زیارت خانه خدا بروند ولی پیاده می رفتند با اینکه بسیار سخت بوده است. لذا پیاده روی اولاً سیره اهل بیت است و ثانیاً این منتهای تادب و تذلل در برابر معبود است.

وی افزود: زیارت امام حسین هم خالی از مطالبی که عرض کردم نیست. امام حسین ثارالله و خامس اهل کساست. زیارت امام حسین، زیارت الله است و روایت می فرماید: **«مَنْ زَارَ الْحُسَيْنَ بِكَرْبَلَا كَمَنْ زَارَ اللَّهَ فِي عَرَشِهِ»**; همانطور که زیارت خانه خدا را تادباً و تذلاً پیاده می رفتند، زیارت امام حسین نیز به صورت پیاده توصیه شده است.

حجت الاسلام نظری منفرد گفت: جدای از اینکه این پیاده روی چه آثار و برکاتی دارد این مسئله نشانه تعبد است و اینکه انسان در برابر امام چقدر فرمان بردار است.

وی ادامه داد: پیامبر فرمود: **«إِنَّ أَحَبَّ إِلَهُ مِنْ أَحَبِّ حُسَيْنًا»**; یعنی هر کس که حسین را دوست بدارد خدا او

را دوست دارد. انسان در این پیاده روی میزان محبت و علاقه خود را نسبت به امام حسین نشان می دهد و این محبت را به نمایش می گذارد.

وی افزود: از جهت اجتماعی و با یک دید وسیع تر، این اجتماع همایشی است که در دنیا بی نظیر و بی بدیل است و عظمت اسلام را می رساند. همانطور که حضور انسان ها در حج نشاندهنده عظمت حج است، حضور انسان ها در مراسم پیاده روی ابا عبدالله نشاندهنده مقام ولایت و علاقه مردم به فرزندان و ذریه رسول خداست.

وی گفت: لذا این راه پیمایی هم مسئله تادب در برابر امام و هم نوعی به نمایش گذاشتن محبت و علاقه به امام حسین است. اظهار محبت به امام حسین در شکل های مختلفی جلوه می کند، گاهی با گریه، گاهی با مراسم عزا، گاهی با پوشیدن لباس مشکی و... است و این پیاده روی هم نوعی از اظهار محبت است.

حجت الاسلام نظری منفرد اظهار داشت: برای هیچیک از معصومین حتی پیامبر اربعین و زیارت اربعین نداریم اما برای امام حسین زیارت مخصوص داریم. امام صادق به صفوان جمال یاد دارد که به این گونه در اربعین امام حسین را زیارت کند.

وی ادامه داد: جابر از اصحاب رسول خدا با اینکه پیرمرد بود، وقتی به زیارت امام حسین آمد، گام هایش را کوتاه برمی داشت، لذا این عمل نشان می دهد که در اربعین یک خصوصیتی وجود دارد. چه بسا اهل بیت هم که به کربلا آمده اند این مسیر را پیاده بازگشته اند. نکته دیگر در مورد اربعین آن عبارت از حضرت عسکری است که آن حضرت زیارت اربعین را از علائم مومن می خواند. مجموع این نکات نشان می دهد پیاده روی در اربعین یک ویژگی و اثری دارد.

وی در مورد آثار و برکات زیارت اربعین برای جهان اسلام گفت: برکات این زیارت فوق العاده است. دنیا می داند که مسلمان ها یک هدف را تعقیب می کنند و آن اطاعت از ولی الله است. مردم محبت خود و تقید خود به دین و وحدت و یکپارچگی خود را نشان می دهند. اربعین نشان می دهد که وحدت کماکان وجود دارد و همه به یک سو حرکت می کنند و آن امامت و ولایت است. ما افرادی را می بینیم که خارج از اسلام هستند و وقتی در این راهپیمایی شرکت کردند مستبصر شدند.

نظری منفرد در پایان گفت: پیاده رفتن خدمت به امام، تقرب به خداست. ما باید این گنجینه ای که به وسیله این سفر روحانی پیدا می کنیم، حفظ کنیم و مسلمانان باید قدر این همایش عظیم را بدانند و صفوف خود را متحد کنند که دشمن نتواند شکافی در این صفوف وارد بکند.

باید گفت یکی دیگر از مسائلی که در مورد زیارت اربعین نسبت به آن تاکید می شود آن روایت معروف از امام عسکری است که آن حضرت زیارت اربعین را از ویژگی ها و خصائص مومن می شمارند.

اربعین از علائم مومن است و جعل اربعین برای سیدالشهدا بخاطر این بوده که جریان سیدالشهدا در روز عاشورا مختومه نشود. این مسئله الحمدالله در صحنه تاریخ خودش را نشان داد به طوری که اربعین چندین برابر از خود دهه محرم آثار فرهنگی و دینی و جهانی دارد

آیت الله حسن ممدوحی در این باره به خبرنگار مهر گفت: اربعین از علائم مومن است و جعل اربعین برای سیدالشهدا بخاطر این بوده که جریان سیدالشهدا در روز عاشورا مختومه نشود. این مسئله الحمدالله در صحنه تاریخ خودش را نشان داد به طوری که اربعین چندین برابر از خود دهه محرم آثار فرهنگی و دینی و جهانی دارد. این ها سیاست های فوق العاده اسلام است.

وی ادامه داد: پیاده روی دلیل بر اخلاص مردم است. این شدت ارادت را می رساند و مردم بخاطر شدت ارادتی که دارند این زیارت را به اینگونه برگزار می کنند. در طول تاریخ هم مسئله پیاده روی برای زیارت اربعین بوده است.

وی افزود: اربعین یک مانور است. ما نقطه مشترکی داریم و این نقطه مشترک سی میلیون جمعیت را در خود جمع می کند. این مسئله شیعه را عظمت می دهد و فتنه های دشمن را نقش بر آب می کند.

آیت الله ممدوحی در پایان اظهار داشت: ما علمی داریم به نام علم عدد و برای هر عددی یک سلسله آثار می شمارند. مثلاً اعدادی مثل ۷ یا ۹ و... دارای آثار منحصر به فردی است. عدد چهل هم آثار مخصوصی دارد مثلاً در روایات

آمده است هر کس به چهل سال برسد عقلش کامل می شود، لذا عدد چهل چون دارای ویژگی های خاصی است، این روز چهلم شهادت امام را برای زیارت مخصوص در نظر گرفته اند.

حجت الاسلام مهدی بنیانیان نیز در مورد حماسه عظیم اربعین و آثار آن به خبرنگار مهر گفت: اربعین معجزه اباعبدالله در قرن ۲۱ است. شما هیچ معادله ای را که جوامع غربی برای روابط انسان ها ترویج می دهند، در این همایش بزرگ و در این مغناطیسی که اباعبدالله در عالم ساطع می کنند، نمی بینید. شیعه، سنی، مسیحی و... همه در این راهپیمایی شرکت می کنند و حرف هایی می زنند که خبر از تحولی جدید دارد که به واسطه تجلی اباعبدالله در واقعه ای به نام اربعین در این عالم صورت می گیرد. همه دوستان امام حسین مشتاقانه آمده اند به سمت امام حرکت کنند.

وی ادامه داد: این حرکت دو سو دارد. یک سو حرکت و مغناطیسی است که دعوت می کند و یک سو تربیت انسان هایی است که سال های بعد به خادم های زوار جدید تبدیل می شوند. کسانی که چند بار می روند، تغییر می کنند و موکب دار می شوند.

وی افزود: حقیقتی در عالم در حال جاری شدن است و آن فرهنگ امام زمان است. فرهنگی که دارد در عالم ترویج پیدا می کند فرهنگ مهدوی است.

وی ادامه داد: امام صادق خطاب به فردی می فرماید شما وقتی می توانید بگویید در محبت ما صادقید و ظهور محقق می شود که آنقدر با هم خوب باشید که وقتی دست در جیب هم می کنید و به اندازه نیاز خود برمی دارید، صاحب مال خوشحال شود که کاری برای کسی کرده است. این حقیقت را در اربعین می بینید. مردم عراق پولی را که در سال به زحمت درآورده اند ملتسمانه به زوار امام حسین(ع) تعارف می کنند.

حجت الاسلام مهدی بنیانیان گفت: حقیقت دین فطری است و دین آن چیزی نیست که الان در جامعه به واسطه آموزش و پرورش و دانشگاه ها ترویج می شود. ما دین را در حد عبادات معرفی کردیم. حربه ابلیس برای انحراف ادیان ابراهیمی این است که دین را به عبادات تقلیل دهد. به خاطر همین در کربلا شاهد هستید که قتله کربلا نماز می خواندند.

وی ادامه داد: از امام سجاد سوال شد کدام حادثه کربلا قلب شما را به درد آورد؟ حضرت فرمودند آنجا که دیدم مردم می روند در فرات غسل می کنند و به نیت قربت الی الله به بدن پدر من ضربه می زنند. چرا این اتفاق افتاده است؟ چون دین را در حد عبادت تقلیل داده اند.

وی افزود: امام رضا فرمودند «لا اله الا الله حصنی فمّن دخل حصنی امن من عذابی، بشرطها و شروطها و انا من شروطها»؛ اگر دین صاحب نداشته باشد و اکتفای تنها به قرآن شود، افرادی مثل داعشی ها پدید می آیند.

حجت الاسلام مهدی بنیانیان گفت: لذا عبادت، دین نیست. الان اخلاقیات را به جای دین جا زده اند، لذا این دین هیچ مشکلی را از جوان امروز حل نمی کند در صورتی قرآن می فرماید اگر دین داشته باشید ابتدا دنیایان آباد می شود.

وی ادامه داد: شما در اربعین شاهدید که مردم در مسیر سختی می کشند با این حال تا به حرم اباعبدالله می رسند التماس می کنند که سال دیگر دوباره باشند. چرا این اتفاق می افتد؟ چون این بلا برای انسان شیرین است.

وی افزود: اگر اخلاقیات دین بود که کمونیست ها هم خیریه دارند و فحش را بد می دانند و... پس اینها هم دیندارند، اینها که ارسال پیغمبر نمی خواست. مکارم اخلاق ثمره دین است. دین آن حقیقتی است که در قرآن است.

حجت الاسلام بنیانیان گفت: حقیقتی که شما باید به دنبال آن بگردید دین است، عهدهای قرآن است. عهدهای قرآن حقیقت خبر غدیر است. غدیر این خبر است که «ان ذکر الخیر کنتم اوله واصله وفرعه ومعدنه وماویه ومنتهاه»؛ خبر غدیر حدیث کسا است که ابن تیمیه هم آن را قبول دارد. در این حدیث خبر از این دارد که همه عالم برای پنج تن خلق شده است.

«کل خیر فی باب الحسین»؛ حقیقتی است که مردم دارند می فهمند. لذا افرادی را می بینید که یک سال کار می کنند و پول آن را خرج زوار می کنند

وی ادامه داد: بنی آدم در زمین چه کردند؟ همین ۵ تنی که علت خلقت و حقیقت دین اند و پیامبر مزد رسالت خود را مودت آنها خوانده بود، بنی آدم سر علت خلقت را بردند. بعد از آن سرازیری تاریخ شروع شد. حال چگونه می شود نجات پیدا کرد؟ وقتی که منتقم خون اباعبدالله بیاید. وقتی امام زمان ظهور می کند می فرماید: «یا اهل العالم انا بقیه الله، ان جدی الحسین ذیحوه عطشاناً»؛ امام عصر(عج) فرموده اند که صبح و شب بر امام حسین گریه می کنم، برای چه؟ برای چه امام رضا فرموده اند «یا بنی الشیب ان کنت باکیا لشی فایک للحسین»؟ برای آنکه دین همین است. وقتی خون خدا در عالم جاری شده است تا وقتی که بنی آدم بفهمند که چه کرده اند، دیگر این عالم سر بلند نمی کند. این اتفاق در حال رخ دادن است. «کل خیر فی باب الحسین»؛ حقیقتی است که مردم دارند می فهمند. لذا افرادی را می بینید که یک سال کار می کنند و پول آن را خرج زوار می کنند. برخی حتی خانه خود را می فروختند و خرج زائران می کردند. این همین دستگاه تربیتی امام حسین است.

وی افزود: خبرهایی به ما رسیده است که اجداد من و شما دستشان توسط دشمن قطع می شد تا به کربلا بروند. آنقدر از زیارت امام حسین استقبال می شود که دشمنان دست و پای مخالفت زائران را قطع می کردند و تاحدی پیش رفتند که ۱۲ هزار نفر را به شهادت رساندند.

حجت الاسلام بنیانیان اظهار داشت: زیارت کربلا دستور اهل بیت است. به حضرت گفتند پول نداریم به زیارت کربلا برویم، فرمودند قرض کنید. فرمودند اگر در مسیر بمیرید در ذمه ما اهل بیت هستید. فرمودند از وقتی زوار از خانه خارج می شود زن و بچه او تحت حمایت اهل بیت است. هر پولی در این مسیر خرج کنید هفتاد برابر به شما بر می گردد. این فرهنگی است که امام حسین با آن تربیت می کند و ما را به باور ما و اجدادمان باز می گرداند.

زیارت کربلا دستور اهل بیت است. به حضرت گفتند پول نداریم به زیارت کربلا برویم، فرمودند قرض کنید. فرمودند اگر در مسیر بمیرید در ذمه ما اهل بیت هستید. فرمودند از وقتی زوار از خانه خارج می شود زن و بچه او تحت حمایت اهل بیت است. هر پولی در این مسیر خرج کنید هفتاد برابر به شما بر می گردد. این فرهنگی است که امام حسین با آن تربیت می کند.

وی ادامه داد: قرآن در سوره الرحمن می فرماید: «کل من علیها فان»؛ همه چیز نابود می شود «و یبقی وجه رب ذوالجلال و الاکرام»؛ فقط وجه الله می ماند که امام صادق فرمود ما وجه الله هستیم. آنچه در این عالم باقی می ماند چیزی است که فدای زیباترین وجه خدا شود و عملی است برای زیباترین وجه خداست. پرسیدند زیباترین وجه خدا چیست؟ فرمود جد ما زیباترین وجه خداست.

وی افزود: کسانی که در طول تاریخ دست و پایشان قطع شد برای زیارت، این دست قطع شده در عالم می ماند و ببقی است و کسانی که در این راه خرج می دهند فهمیده اند که آنچه هزینه کنند هم در دنیا باز می گردد و هم در آخرت.

بنیانیان گفت: گسترش میلیونی این حقیقت نشان می دهد که این در عالم فرهنگ سازی می کند که مردم به نقطه ای برسند که باید به در خانه این خانواده بروند و خواستار انتقام خون اباعبدالله شوند و مضطر شوند.

وی در پایان اظهار داشت: این حقیقت باید در زندگی ما جاری شود که مشغول به زیباترین وجه خدا شویم و اینگونه به دینداری و حکم قرآن مشغول می شویم. آیه ۸۴ سوره بقره خدا می فرماید: «وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ»؛ من عهد و میثاق محکمی با شما بستم که خون هم را نریزید. پیامبر ذیل این آیه می فرماید اینجا خدا اشاره به خون حسین(ع) دارد. لذا عهد، خون امام حسین(ع) است.